אמר לך בר פדא אימא סיפא רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה (א) אי סלקא דעתך שלשים בעינן נסתור כולהו קסבר רבי אליעזר ב)מקצת היום ככולו ג)תנן הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים יום ואי סלקא דעתך סבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו נסתור שבעה ואי לא סבר מקצת היום ככולו ליסתור כולהו לעולם לא אמרינן מקצת היום ככולו אי הכי ליסתור כולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר אמר קרא ¹וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו ד)התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר לימא כתנאי ²עד מלאת הימים שומעני מיעוט ימים שנים ת"ל קדוש יהיה גדל פרע אין גידול שער פחות משלשים דברי רבי יאשיה רבי (ב) יונתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר עד מלאת הימים אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים מאי לאו רב מתנא דאמר כרבי יאשיה ובר פדא דאמר כרבי יונתן אמר לך רב מתנא כולי עלמא שלשים בעינן והכא ה)בעד ועד בכלל פליגי רבי יאשיה סבר עד ולא עד בכלל ורבי יונתן סבר עד ועד בכלל אמר מר אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים ואימא שבת מי איכא חסירותא

ואימא

קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו. השתא מוקי¹ לרב מתנה ולייתב דברי רבי אליעזר אליבא דתנא קמא כי² היכי דלרבנן משך נזירות שלשים יום ה"נ לרבי אליעזר דאדרבה מדרבנן [נשמע] לר' אליעזר דבמשך נזירות לא פליגי וכ"ת א"כ לר' אליעזר נסתור כל שלשים יום קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו ואפילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו לאחרי שעשה מקצת נזירות ביום שלשים ואח"כ נטמא חשיב כנטמא ביום שלשים ואחר על כן אינו סותר אלא ז' תימה דאמרינן לקמן והימים הראשונים יפלו מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים וי"ל דהאי סברא לא מהניא אלא דלא סתר מאה אבל שלשים מיהא סותר ורבנן סברי לא אמרינן מקצת היום ככולו היכא דנטמא קודם הבאת קרבנותיו ולהכי סותר כל שלשים יום ובהא פליגי רבנן ור' אליעזר אליבא דרב מתנא: **תנן** הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים ואי ס"ד סבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו לסתור ז'. לרב מתנא פריך א] ואי ס"ד [לאו] מקצת היום ככולו כלומר לבר פדא ליסתור כולהו כל ק' יום: **אמר** ריש לקיש. ב] כבר פדא ולא אמרינן מקצת היום ככולו וכ"ת אמאי אינו סותר כולהו אמר ר"ל כו' אמרה תורה נטמא ביום מלאת דהיינו ביום ק' שהוא יום מלאת נזרו תן לו תורת נזרו כלומר שיעשה עוד תורת סתם נזירות שלשים יום וגזירת הכתוב שלא יסתור כולו וא"ת לבר פדא לרבי אליעזר כי נטמא יום ל' אמאי אינו סותר אלא ז' נסתור שלשים כדריש לקיש תן לו תורת נזיר וי"ל דהתם אחר מלאת הוה לבר פדא שהרי סתם נזירות הוי כ"ט לבר פדא ואם תאמר התינח לבר פדא אלא לרב מתנא דקאמר לרבי אליעזר מקצת היום ככולו אף בנטמא קודם הבאת קרבנותיו ביום ק' לא נסתור אלא ז' וצריך לדחות ולומר דעתה איירי בשאמר הריני נזיר מאה יום שלמים דהשתא ליכא למימר מקצת היום ככולו כיון דאמר שלמים ומ"מ אינו סותר כולם מדרשא דריש לקיש דכי נטמא ביום מלאת גזירת הכתוב שלא יסתור אלא שלשים וקשה דבמתני' סתמא קתני ק' יום ולא קתני שלמים ועוד אדמפלגי לר' אליעזר בין נטמא ביום שלשים דאינו סותר אלא ז' לנטמא ביום ק' דסותר שלשים ליפלוג לעולם בנטמא ביום ק' עצמו במה דברים אמורים כשאמר שלמים ו)שלשים³ אבל לא אמר שלמים לא סתר אלא ז' דמקצת היום ככולו ונראה למהר"ף דמתניתין איירי דאמר מאה יום ולא אמר שלמים ודקשיא לך לרב מתנא אליבא דר' אליעזר כיון דאמרינן דמקצת היום ככולו אף בנטמא ביום ק' לא נסתור אלא ז' לא תיקשי דאמרי⁴ ר"ל ותירוץ זה מסיק לשניהם דגזירת הכתוב הוא לסתור שלשים דע"כ ביום מלאת קאי כי נטמא ביום ק' אע"ג דמקצת היום ככולו לא נימא כאילו נטמא יום ק"א אחר מלאת דאינו סותר אלא ז' דהא אם לא נטמא היה צריך להשלים נמי כל יום ק' אם כן יום מלאת הוא וגזירת הכתוב כי נטמא ביום מלאת שיסתור ל' יום ואם תאמר כרישא נמי כי נטמא ביום ל' לר' אליעזר אמאי אינו סותר אלא ז' יסתור כל שלשים שהרי נטמא ביום מלאת ויש לומר דמשמעות דקרא משמע דאיירי כדמפרש נזירותו ולא בסתם נזיר מדקאמר נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר פירוש סתם נזירות מכלל דעד השתא לאו בסתם נזירות קיימא אבל כי נדר נזירות סתם בהא לא איירי כלל שאם נטמא ביום מלאת שנתן לו עוד תורת סתם נזיר דודאי לא יהבינן ליה שלשים כיון דליתא⁵ לרב מתנא ג] ולבר פדא דנזירות הוי כ"ט להכי אינו סותר אלא ז' (בו) לר' אליעזר אבל בסיפא איירי כשנדר בפירוש שלשים או לא הוי נמי סתם נזיר דהא פירש שלשים יום ובההיא מודה רבי אליעזר כי נטמא ביום שלשים דסותר שלשים דבדידיה נמי איירי קרא דוזאת תורת הנזיר: **שומע** אני מיעוט ימים שנים. ויהיה סתם נזירות ב' ימים תלמוד לומר קדוש יהיה גדל פרע ואין גידול פחות משלשים יום כמנין [יהיה]: **שהן** צריכין למלאות הוי אומר [שלשים]. כלומר חדש שפעמים משלשים יום ופעמים חסר א': **מאי** לאו רב מתנא כרבי יאשיה. דדריש יהיה ובר פדא כר' יונתן דדריש מעד מלאת ולא עד בכלל דהיינו כ"ט יום: אמר לך רב מתנא דכו"ע שלשים כותיה.⁶ דרבי יאשיה סבר בכל דוכתין עד ולא עד בכלל הילכך [יהיה] ⁷ איבעי למימר ורבי יונתן סבר בכל דוכתין עד ועד בכלל ולא איצטריך דרשא דיהיה אלא מעד מלאת נפקא ולבר פדא צריך לומר תנאי היא: **ואימא** שבת. שהשבת ממלא השבוע: **מי** איכא חסירותא. הא כל ימי השבועות שלמים בשבת אבל החדשים יש מלאים ויש חסרים:

ואימא

אמר לך בר פדא אימא סיפא ר' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז'. כנגד אותן ימים שמונה נהן שלישי ושביעי מחמת טומאה: ואי ס"ד דבעינן שלשים ניסתור כולהו. אלא לאו א) דאין עיקר נזירות [לר"א] אלא כ"ט יום. ומאי טעמא דר' אליעזר דאמר דסותר ז' משום דצריך נגלח לאחר שהזה עליו שלישי ושביעי מחמת טומאה כדמפרש ביה קרא ביום השביעי יגלחנו ה) ובדין הוא דאינו צריך לסתור מהן כלום שהרי עברו עליו כ"ט יום בטהרה אלא משום דהשתא נתגלח על הטומאה וקים להו לרבנן דאין שיער מתגדל כדי לכוף ראשו של זה בלד עיקרו של זה בפחות מז' ימים ולהכי אמר רבי אליעזר דצריך שיהא סותר ז' ומונה ז' אחרים כנגדן והכי נמי מפרש טעמא דרבי אליעזר לקמן ו). ואי קשיא אמאי לא מתרץ בר פדא הכי ג) כרישא מאי טעמא סותר את הכל משום דנעשה כאומר שלמין היינו טעמא דלא מתרץ לה הכי דקסבר דכיון דנטמא לאחר כ"ט יום לא מדחינן ליה מקרבן טולי האי עד שלשים אחריני דילמא אתי למיעבר על נזריה ואתי לידי תקלה: ג) ל"א רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא ז'. דבעי הזאה שלישי ושביעי ואח"כ יביא קרבן נזיר בטהרה. אלמא קסבר דעיקר נזירות שלשים חסר א' וכדין הוא דאינו סותר כלל והאי דסותר ז' כדי שיביא קרבנו בטהרה: **לא לעולם אימא לך דסבר רבי אליעזר שלשים בעינן כו'**. ורב מתנא אמר לך לעולם אימא לך לר' אליעזר לא הוי נזירות פחות משלשים יום והאי דאמר אם כן ניסתור להו לכולהו היינו טעמא דלא סתר להו דקסבר מקצת יום שלשים שעבר עליו בטהרה ככולו דמי: **תנן הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל.** ואפי' לבר פדא הואיל ז) דקאמר מאה יום שלמים משמע: **ואי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו לסתור ז'.** ותו לא כי נטמא ביום ק' שהרי כבר עבר נזירותו כשנטמא ה) ולדבריך אי לא סבר מקצת היום ככולו ליסתור להו לכולהו ואמאי קאמר אינו סותר אלא שלשים: **לעולם לא סבר מקצת היום ככולו.** והאי דקאמר אינו סותר אלא שלשים יום מסייע ליה לבר פדא. והאי דקאמר אי לא סבירא ליה דמקצת היום ככולו ואכתי לא י) שלימין אמאי לא סתר לכולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר כו': **וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו** כ). בין לנזירות שלשים בין לנזירות מאה תן לו תורת נזיר דהיינו שלשים והיינו דקאמר אינו סותר אלא שלשים: ל)**אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר ל'.** לחדשה של לבנה אינו אלא כ"ט ותלי ופעמים שהוא צריך להשלים למנין שלשים לאפוקי שאר ימים של עשרים ושל ארבעים שאין צריכין למלאת מ) דמשמע דתיהוי נזירות באותן ימים שצריכין למלאות כמה הן (הרי) כ"ט: **רבי יאשיה סבר.** דהאי דכתיב עד מלאת עד ל' משמע ולא נ) שלשים בכלל להכי איצטריך גדל פרע שאין גידול שיער פחות משלשים: **ורבי** (ג) **יונתן סבר עד ועד בכלל.** ולא איצטריך לן מגדל פרע ס) דהלו מעד מלאת הימים נפקא: **אמר מר אי אלו הן ימים שצריכים למלאות הוי אומר שלשים.** דמשמע דתהוי נזירות סתם שלשים יום: **ואימא שבת.** כדי שבוע הוי סתם נזירות דהוי ל) ששה ימים מ) אתי יום שביעי וממלא לה נ) לשבוע ואימא דעד מלאת הימים עד מלאת ס) שבוע קאמר: ע) **מאי חסירותא איכא.** דבעי השלמה כולהי שבועי כי הדדי נינהו ומשום הכי ליכא למימר דאיירי בהו קרא אבל חדש דאיכא חסירותא דאיכא חסר ואיכא מלא פ) איכא לך למימר האי לחדש הוא דאתא קרא:

ואימא

פי' הרא"ש

אמר לך בר פדא אימא סיפא וכו' ואי ס"ד ל' יום בעינן נסתור כולהו: אינו סותר אלא שבעה. כלומר אינו סותר כלל אלא ממנין ז' ימי טומאתו ואז יביא קרבנותיו ואע"ג דטמא משלה קרבנותיו שאני נזיר דכתי' [ונתן] על כפי הנזיר וכיון דסבר ר"א סתם נזי' כ"ט יום מסתמא רבנן לא פליגי עליה בעיקר משך ימי נזירות אלא דבהא קמפלגי דרבנן סברי סותר ביום ל' נזירות אטו היכא דאמר הריני ל' יום דסותר הכל מדאורייתא ומביא קרבן טומאה והיינו דפרישי' לעיל דליכא מידי בין רב מתנא לבר פדא אלא דלרב מתנא אם נטמא ביום ל' קודם הבאת קרבנותיו סותר מדאוריי' ומביא קרבן. ולבר פדא אינו סותר אלא מדרבנן: ואי ס"ד קסבר ר"א מקצת היום ככולו נסתור ז' פי' לא לסתור כלל ופריך ואי לא סבר מקצת היום ככולו ניסתור כולהו כיון שנטמא ביום אחרון של נזירותו: אמרה תורה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזרו. כלומר לעולם לית ליה מקצת היום ככולו אלא גזירת הכתוב הוא דאם נטמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות מרובה אינו סותר אלא ל' יום כתורת סתם נזירות לכאורה איתותב רב מתנא דלא משני תלמודא אלא אליבא דבר פדא ואיכא למימר דרב מתנא מוקי לה באומר שלמים: שומע אני מיעוט ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל גדל פרע ואין גידול פרע פחות מל' יום דהכי משמע כמנין יהיה גדל פרע: אלו הן ימים שצריכין מלאת אלו ימי החודש שפעמי' הם כ"ט ופעמי' ממלאיםאתהחודשועושים אותו מל' יום. ובר פדא כרבי והכ"ק עד מלאת עד אותו היום שממלאים את החודש ולא יום מלאת בכלל. ור' יאשיה נמי אית ליה עד ולא עד בכלל ולהכי דריש ליה מקדוש יהיה ומשני תרוייהו סברי ל' יום: ואימא (מה) שבת שהוא משלים ששת ימי המעשה להיותם נקראים שבוע: מי איכא חסרונא לישנא דמלאת משמע שפעמים בא למלאת החסרון כגון חודש שפעמים הוא מכ"ט אבל בימי השבוע ליכא חסרון:

מסורת הש"ס

א) [לעיל ה: וש"נ], ב) [לקמן טז., ג) [לקמן כ.], ד) [כריתות ט: עירובין פב: פסחים קיז: ר"ה ל: סוכה מא: מנחות סח: חולין מו. נד: ערכין יח. נדה נח:], ה) [במדבר ו], ו) [דף לט:], ז) סוטה.

תורה אור השלם

1. וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו יביא אתו אל פתח אהל מועד: במדבר ו יג
2. כל ימי נדר נזרו תער לא יעבר על ראשו עד מלאת הימם אשר יזיר ליי' קדש יהיה גדל פרע שער ראשו: במדבר ו ה

נוסחת הריב"ן

א) ס"ח דאין עיקר נזירות אלא כ"ט ותיבת לר"א ליתא בכי"י: ב) רישא: ג) תן ל"ל ר"ל כו' עד שלשים בעינן כו' ליתא בכי"י: ד) וקאמר: ה) ולטעמיך: ו) לא שלימי להו קי אמאי כו': ז) התורה אמרה נטמא ביום מלאת בין לנזירות כו': ח) ואתי הן: ט) למלאת הס"ד ואח"כ מה"ד מאי לאו רב מתנא דאמר כר' יאשיה דאמר כהדיא אין גילוח פחות מל' יום וכר פדא דאמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתהוי נזירות שצריכין למלאות כמה הם הרי כ"ט הס"ד ואח"כ מה"ד ר' יאשיה כו': י) הן ל: כ) דהלו: ל) שבת: מ) ואתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) איכא חסירותא דבעי השלמה: פ) אית לך למימר משום האי למודיה הוא דאתא קרא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואי סלקא דעתך שלשים: (ב) שם דברי ר' יאשיה ר' אומר אינו צריך וכו' ורבי סבר עד כו"ל: (ג) רש"י ד"ה ורבי סבר וכו' מגדל פרע דאפילו מעד מלאת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה תנן הריני נזיר וכו' לרב מתנא פריך. נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ואי לא סבר מקצת היום ככולו וכו' עכ"ל ולכ"ל א"מ: ב] ד"ה אמר ר"ל כבר פדא. נ"ב אמר ר"ל לעולם כבר פדא: ג] באו"ד כמוסף כיון דאיתא לרב מתנא. נ"ב מקצת היום ככולו:

הגהות ההוספות

1. צ"ל אחר לאחרן 2. צ"ל והכי קאמר כי היכי כו'. 3. תיבת שלשים נמחק. 4. צ"ל דתירוץ זה לאמר ר"ל מסיק לשניהם כו'. 5. צ"ל דליתא ליה לרב מתנא מקצת היום ככולו. 6. צ"ל סותר. 7. צ"ל מסיק תיבותיה, ותיבות אינצי למימר נמחקות.